ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 148. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 17-го СЕРПНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 17, 1976 No. 148. VOL. LXXXIII

АНДРІЙ ЧИРОВСЬКИЙ ОБРАНИЙ НА ПРЕЗИДЕНТА ЦеСУС

У ЧОТИРИДЕННОМУ КОНҐРЕСІ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНСТВА ВЗЯЛО УЧАСТЬ 181 ДЕЛЕҐАТ, РЕПРЕЗЕНТУЮЧИ ПОНАД 5,000 СТУДЕНТІВ

Андрій Чировський

Філядельфія, Па. (Ігор Длябога) — Андрій Чировський, 20-літній студент богослов'я на Українському Католицькому Університеті в Римі, бу обраний на президента Центрального Союзу Українського Студентства (ЦеСУС) під час Четвертого Конґресу Вільного Українського Студентства, який відбувся тут в приміщеннях Пенсильвенійського університету від четверга до неділі, 12 до 15-го серпня.

Кандидатуру А. Чировського запропонувала комісія, очолювана Богданом Гаргасєм (СУСТЕ), а частина делеґатів, головно членів Союзу Українського Студентства Канади (СУСК), запропонувала листу, яку очолював Олесь Черінь, представник цієї організації. Після з'ясування програм обидвох кандидатів та запитів і дискусії, Конґрес вибрав А. Чировського більшістю 104 до 77 голосів, з одним здержанням.

Андрій Чировський, син проф. Миколи та Іванни Чировських з Мейплвуду, Н. Дж., є автором виданої недавно у „Свободі" збірки англійських перекладів творів Василя Симоненка „Гранітні обеліски". Активний член Пласту, А. Чировський був також членом Нюаркської Студентської Громади та він студентську радіопрограму з Сітон Голл університету. У своїй програмі А. Чировський пропонує заходи для вступлення ЦеСУС-у до ОН та до інших міжнародних організацій. Він також вважає, що ЦеСУС повинен бути центром інформації про українську громаду на Заході. Він уважає, що ЦеСУС, як централя, повинна мати тісніші і кращі зв'язки з поодинокими членами, як становими союзами, так й ідеологічними чи конфесійними організаціями.

Крім Андрія Чировського, як президента, до новообраної Управи ЦеСУС-у ввійшли: Андрій Онуферко (СУСТЕ) — генеральний секретар, Олег Завадовський (СУСТА) — скарбник, Мирон Татарин (СУСК) — міжнародні зв'язки, та Дмитро Якута (ОДУМ) — преса та інформація. Головою Контрольної комісії є Зенко Зварич (СУСК), а Андрій Чорнодольський (СУСТА) очолює Товариський Суд.

Всіх зареєстрованих делеґатів було 181, тобто уступаюча Управа ЦеСУС — 4, СУСТЕ — 12, СУСК — 68, СУСТА — 81, ТУСМ — 10, студентський сектор ОДУМ — 3 та Академічне Товариство „Зарево" — 3. Репрезентовані на Конґресі організації спільно нараховують понад 5.000 зорганізованого українського студентства у вільному світі.

Протягом нарад доповідали: д-р Зенон Когут — „Українознавчі студії при університетах", д-р Олександер Лужницький — „Навчання в українських початкових та середніх школах", Андрій Семотюк — „Світовий Конґрес Вільних Українців і ОН", Микола Мороз — „Дисидентський рух" та Ігор Мірчук — „Революційний Рух".

В конґресовому бенкеті в залі св. Йосафата взяло участь біля 200 гостей та делеґатів. Олег Романишин, колиш. голова ЦеСУС-у, та ред. Осип Зінкевич, керівник Української Інформаційної Служби, „Смолоскип", виголосили програмові доповідіді.

З привітами виступили представники СКВУ, НТШ, Центральні Управи СУМ-у, та Крайової Управи СУМА. Письмові привіти наспіли від Блаженнішого Патріярха Йосифа І, Митрополита Мстислава Скрипника, Владики Василя Лостена та інших церковних і громадських та братських установ. Від Українського Народного Союзу привіт виголосив головний радний Євген Іванців, який передав на руки уступаючого президента ЦеСУС-у А. Чорнодольського 100 дол. на цілі цього Союзу від УНСоюзу. Привітання від Екзекутиви УККА виголосив під час нарад Конґресу, екзекутивний директор УККА мґр Іван Базарко.

Конґрес закінчено в неділю, 15-го серпня ввечорі співом молитви „Боже Великий", яку заінтонував новосвячений о. Роман Мірчук.

РЕСПУБЛІКАНСЬКА КОНВЕНЦІЯ ПОЧАЛАСЯ В КАНЗАС СИТІ

През. Джералд Форд

Роналд Реґен

Канзас Сиѓі, Міссурі. — У понеділок, 16-го серпня, тут в залі Кемпер Арена розпочалася 31-ша Крайова Конвенція Республіканської партії, яка триватиме до четверга, 19-го серпня, і головним завданням якої є сбрати кандидатів на препрезидента і віцепрезидента ЗСА та схвалити політичну програму (плятформу) партії. Президент Джералд Форд, зриваючи з традицією дотеперішніх президентів, прибув на Конвенцію ще в неділю, 15-го серпня, хоча голосування на президентського кандидата відбудеться щойно в середу вечором. Разом із 2,259-ма делеґатами на Конвенцію прибули також їхні заступники, визначні члени Республіканської партії: губернатори, сенатори, конґресмени, посадники, як рівнож головний суперник президента Форда, колишній каліфорнійський губернатор Роналд Реґен, та представники преси і запрошені гості. Хоча речники Білого Дому заперечують це, то приспішений приїзд Президента правдоподібно має на меті переконати деяких „незобов'язаних" конвенційних делеґатів, щоб голосували за президентом Фордом. Досі ще дійсно не відомо, хто здобуде номінацію Республіканської партії. Згідно з „Ню Йорк Таймсом", президент Форд має 1,120 запевнених делеґатів, а Реґен — 1,037. Для здобуття номінації треба 1,130 делеґатів. „Ню Йорк Таймс" інформує, що 101 делеґат вважають себе „незобов'язаними" і тому вибір президентського кандидата лежить в їхніх руках.

У понеділок, 16-го серпня, делеґатів на Республіканську конвенцію вітав посадник Канзас Сиѓі, Чарлс Вілер, і губернатор стейту Канзас, Роберт Беннет. Того самого дня мали виголосити промови віцепрезидент Нелсон Рокефеллер і сенатор Беррі Голдвотер з Арізони. Однак, головну промову, т. зв. „кіновт спіч" мав виголосити сенатор Бейкер із Теннесі. Постійним предсідником Конвенції є конґресмен Джон Ровдс із Арізони, лідер Республіканської меншости в Палаті Репрезентантів.

У вівторок, 17-го серпня, Конвенція одержить для затвердження резолюції кількох комісій, зокрема Плятформу Республіканської партії, виготовлену Програмовою комісією. Ця Комісія в п'ятницю, 13-го серпня, виготовила остаточну версію плятформи і, згідно з твердженням коментаторів, пропозиції щодо внутрішньої політики ЗСА являютькомпромісом між становищами президента Форда і Роналда Реґена, але щодо закордонної політики, то плятформа більше віддзеркалює погляди Президента. Наприклад, Програмова комісія відкинула пропозицію прихильників Реґена, щоб Республіканська партія заявила, що ЗСА не зречуться „суверенітету над Панамським каналом". Остаточна версія плятформи, яка ще мусить бути затверджена цілою Конвенцією, зазначує, що політика ЗСА відносно Совєтського Союзу мусить бути базована на „реалістичній оцінці комуністичної загрози в світі", однак також твердить, що Америка готова співпрацювати з СССР щодо договорів, які забезпечили б світовий мир і стабільність. Щодо кому-

(Закінчення на стор. 3-ій)

„НАША ЦІЛЬ — ВИХІД УКРАЇНИ З СССР І ПОБУДОВА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ" – ІНФОРМУЮТЬ ВАЛЬДГАЙМА УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТВ'ЯЗНІ

ВІРА ЛІСОВА ПРОХАЄ МІЖНАРОДНІ УСТАНОВИ ВСТАВИТИСЬ ЗА ЇЇ УВ'ЯЗНЕНОГО В СССР ЧОЛОВІКА ВАСИЛЯ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продісталося поширене в СССР у самвидаві звернення до Міжнародної Амнестії Віри Лісової, дружини Василя Лісового, к. співробітника Інституту Філософії Академії Наук УССР, засудженого на сім років таборів і три роки заслання за т. зв. „антирадянську діяльність". Лісовий відбуває тепер покарання в Мордовському концтаборі. Передаємо повний текст звернення. Подібні звернення Лісова вислала до Міжнародного комітету оборони прав людини, першого секретаря ЦК комуністичної партії Франції Ж. Марше та до генерального секретаря ЦК комуністичної партії Канади В. Каштана.

ЗВЕРНЕННЯ ВІРИ ЛІСОВОЇ

Не знаю, розпач чи іскринка надії спонукали мене звернутися до Вас. Якщо це звичайна жіноча слабість, то хіба великий гріх піддатися їй, коли двоє моїх малолітніх дітей щодня питають, чому немає в них тата. Як їм пояснення, чому? Я й сама допоминалася в офіційних людей відповіді, але ніхто не переконав мене в юридичній законності ув'язнення мого чоловіка. Та, мабуть, ніхто і не збирався переконувати мене, бо звідусюди я чула стереотипну відповідь: „Покараний справедливо за антирадянську діяльність".

У січні 1972 року Україну спіткало велике національне лихо: заарештовано багатьох українських інтеліґентів із різних міст республіки. Переважна більшість ув'язнених — люди широкознані у нашому суспільстві завдяки своїй активній культурній і громадській діяльності.

Арешти 1972 року мій чоловік і я сприйняли як глибоко несправедливі та юридично й ідейно безпідставні. Ми народилися в соціалістичній країні, виховувались в трудових сім'ях і радянських школах, були активними комсомольцями, мріяли жити високими громадськими ідеалами. Страшні сталінські репресії здавалися нам далеким минулим — далеким, хоч і не забутим. Тому події 1972 року глибоко стривожили нашу свідомість. Мій чоловік, Лісовий Василь Семенович — 1937 року народження, член КПРС, кандидат філософських наук, науковий співробітник Інституту Філософії АН УРСР, викладач Київського державного університету ім. Т. Шевченка — виклав свої переживання у „Відкритому листі до членів ЦК КПРС". Виходячи з інтересів соціалізму, з конституційних і правових норм нашого суспільства, він звертав увагу ЦК партії на незаконність і суспільну необґрунтованість дій КҐБ і просив втрутитися у розвиток подій на Україні. Відданість соціялістичним і демократичним ідеалам, громадянська і партійна совість не дозволяли Лісовому мовчати. Статут партії не тільки давав йому це право, а й ставив за обов'язок реаґувати на порушення норм соціялістичної законности. І Василь Лісовий виконав свій обов'язок. 4 липня 1972 року він послав у найвищий орган партії свій лист. А через день, 6 липня — „надійшла відповідь" у формі появи службовців КҐБ, які пред'явили Василеві Лісовому дозвіл прокурора республіки на обшук у квартирі. Після обшуку чоловіка забрали, пообіцявши, для слова, відпустити через 1-2 дні — адже у мене лишилося кілька днів до пологів. Протягом двадцяти місяців пояснювали йому право і обов'язки радянського громадянина, наголошуючи на тому, що він втрутився не в свою справу, а краще б беріг свою сім'ю. А потім послали на „перевиховання" — сім років таборів суворого режиму і три роки заслання. Незаба-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗВЕРНЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ ДО ВАЛЬДГАЙМА

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — З СССР продістався на Захід новий документ самвидаву, що у програмовому відношенні має більш радикальний характер як більшість самвидавних публікацій. Називаючи себе „українські націоналісти, ув'язнені у Владимірській тюрмі", непідписані своїми прізвищами автори не тільки видвигають на адресу вождів СССР відомі з самвидавних писань обвинувачення у порушенні громадських, політичних, соціяльних та національних прав в СССР, але рівночасно ставлять питання розподілу російської імперії, як шляху до усамостійнення України. (Правда, впарі з цим, вони говорять теж про вихід УССР з СССР, що знаходиться, як відомо, також в інших самвидавних заявах). Інтересне й те, що у зверненні міцний голос автори роблять на праві виїзду з СССР, та у цьому контесті називають деякі прізвища українських політичних в'язнів. Для інформації українських читачів приводимо цей документ у цілому:

ЗВЕРНЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Генеральному секретареві ОН К. Вальдгаймові. Звернення.

„Ми, українські націоналісти, ув'язнені у Владімірській тюрмі за нашу участь в українському національно-визвольному русі, звертаємося до Вас з закликом поставити в ОН питання про порушення в СССР Загальної декларації прав людини і зокрема — про переслідування українців за бажання виїхати з СССР.

В СССР взагалі немає чітко з'ясованого права на еміграцію і заяви людини, що бажає еміґрувати, чиновники розглядають в кожному випадку окремо і це ставить її в залежність від сваволі органів влади. Якщо за заявою у справі еміґрації стоїть яканебудь держава (як це буває у відношенні до євреїв чи німців), влада після відомих проволок випускає людину, що подала заяву. Якщо це російський дисидент, який не скривав своєї ворожости до комуністичного ладу і якщо він надоїв формальними протестами про порушення права та іншими заходами, але рівночасно був настільки обережний, щоб відверто не виступати проти системи і таким чином не дати формальної причини його судити за статтями 70 КК РСФСР (ст. 62 КК УРСР), тоді його кінець кінцем також випускають. При тому вирішальне значення має те, чи знають про ту людину за кордоном.

На Заході ті люди розкривають антидемократичний характер совєтського суспільно-політичного ладу. Москва вже привикла до такої критики, навіть якщо правдиві свідчення дисидентів приносять удари її глобальні пропаґанді і дещо ускладнюють міжнародні маневри, то все ж таки вони не загрожують існуванню самої імперії (яка від 1922 року називається СССР). Москва помирилася з тим, що в очах Заходу Совєтський Союз — „не зовсім" демократична держава. З таким світоглядом ще можна жити. З чим не можна жити у другій половині XX сторіччя — то це з обличчям імперії. Тому Москва робить усе, щоб замаскувати імперіяльну суть своєї національної політики і закрити широке незадоволення з московської окупації в Україні, в Прибалтиці і на Кавказі.

Щоб заховати правду про національно-визвольний рух, його учасників судять за статтями за антисовєтську пропаґанду і аґітацію, а не за націоналізм, їх офіційно називають антисовєтчиками, а не націоналістами.

Ціль українських націона-

(Закінчення на стор. 4-ій)

В Совєтах говорять про мир, приготовляються до війни

Київ. — Газета „Молодь України" у числі з 8-го липня ц. р. помістила широкий ілюстрований репортаж свого спеціяльного кореспондента А. Гриценка п з. „І засурмили „тривогу", у якому автор кольоритно розповідає про військові маневри, чи як він називає, „військову тактичну гру", завданням якої було випробування „юноармійської зрілости", рішучости, сміливости тощо, шкільної дітвори. У цій „військовій грі" брали участь 17-річні дівчата і хлопці — середньошкільники з різних областей, які крім шкільних глядом досвідчених військового діла під пильним наглядом досвідчених військових старшин. Крім стріляння із звичайних крісів і автоматів, „юноармійців" знайомлять також з легкою і тяжкою артилерією, танками і... дією атомових бомб. Автор репортажу пише: „Неначе здрігнувся степ від несподіванки — то пролунали артилерійські залпи, що обрушили лявіну нинішнього вогню на позиції „противника". Враз над сусідньою висотою виріс гіґантський гриб. За кілька секунд долинув вибух. Над степом поволі поплила грізна хмара. По „противнику" нанесено „ядерний" удар. Долають юноармійці у засобах індивідуального захисту місцевість, охоплену згубною радіоактивністю. Польові навчання, — пише далі Гриценко, — засвідчили, що юноармійці добре оволоділи основами початкової військової підготовки, набули певні навики дій солдата у наступальному бою, по сигналу про застосування „ядерної зброї".

Далі автор розповідає, як то генерал - лейтенант П. С. Білаонов, заступник командуючого військами Червонопрапорного Київського військового округу, який придивлявся маневрам молодиків, щиро вітав юноармійців і вручив переможцям пам'ятні подарунки. Героями республіканського фіналу „Орлятко" стали львів'яни. „Позавчора, — говорить автор репортажу, — в урочистій обстановці знову звучала клятва молодого покоління. Молодий робітник з Харкова Сергій Кучков запевнив, від імені ровесників, ветеранів революції і Великої Вітчизняної війни, що юноармійці з честю примножуватимуть їхню славу батьків, гідно нестимуть естафету їхнього подвигу".

ПОНАД 15 ТИСЯЧ ГЛЯДАЧІВ ПОДИВЛЯЛИ „ГОМІН УКРАЇНИ" У РОБІН ГУД ДЕЛЛ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Репортаж Ол. Луцького

Філядельфія. — Українська громада Великої Філядельфії здала свій іспит зрілости. Український Фестиваль „Гомін України", що в рямках українських відзначувань ювілеїв 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення в Америці відбувся в п'ятницю, 13-го серпня 1976 р. у філядельфійському літньому амфітеатрі Робін Гуд Делл при участи понад п'ятнадцять тисяч осіб, був надзвичайний і прямо небувалим досі успіхом української громади Великої Філядельфії й околиць, а зокрема був тріюмфальним завершенням довгої й наполегливої підготови й праці місцевого ювілейного Громадського Комітету під проводом його голови д-ра Івана Скальчука.

Архиєрейські благословення і привітальні побажання успіху в праці Громадського Комітету, які наспіли на адресу Комітету від Їх Блаженства Патріярха І., сповнилися повністю. Добра погода, добірна програма фестивалю у виконанні наших корифеїв — чолових носіїв української співочої музичної і танцювальної культури, як також на велику й широку скалю проведена Громадським Комітетом підготова та інформаційна праця в американській і українській пресі, радіогодинах, афішах, летючках, памфлетах тощо, — дали у висліді найбільший в історії Філядельфії український успіх.

Це перший раз в історії Філядельфії літній амфітеатр Робін Гуд Делл був українським. Над „містом братньої любови" при участи понад 15 тисяч глядачів (приблизно по половині українських і неукраїнських) гідно і могутньо нісся „Гомін України" — український голос любови своєї рідної пісні, своєї української музичної й танцювальної культури, своєї рідної Батьківщини.

Цей Український Фестиваль у Робін Гуд Делл перед такою масовою публікою, як теж три двомісячні українські виставки — образотворча, народного мистецтва й української книжки, що рівночасно відбуваються від 1-го серпня ц. р. в найкращому і найбільш для них відповідному місці — в Музеї та Бібліотеці Пенсильвенійського Університету, слід оцінювати як один із найбільших успіхів Громадського Комітету та всієї української громади у Філядельфії у сповненні наших завдань, нести добре ім'я української культури серед найширших кругів американської й іншої неукраїнської публіки. А Фестиваль „Гомін України" у Філядельфії можна сміло окреслити також як найбільшу імпрезу з усіх дотеперішніх українських імпрез на терені цілого краю у рамах українських відзначувань 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення, як під оглядом кількости учасників, так і програми та широкої публікації й признання серед американських кругів. Найкращим доказом належної оцінки й великого признання успіху цього фестивалю американськими офіційними чинниками є заява керівника міського департаменту парків і розваг, комішенера Роберта В. Кравфорда, запевняючи Робін Гуд Делл на черговий український фестиваль у літі наступного року.

Серед приявної публіки на фестивалі були, між іншими, також адміністратор філядельфійської Митрополії Владика В. Лостен, о. шамб. М. Харина, о. М. Пиріг та інші. Централю УККА репрезентували екзек. директор мґр Іван Базарко та секретарі Екзекутиви ред. Ігнатій Білинський і Богдан Казанівський, а Крайовий Ювілейний Комітет 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення його голова Йосип Лисогір. Місцевий Відділ УККА заступав його голова проф. д-р Петро Стерчо. Американські урядові чинники за-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Генеральна Асамблея ОН цієї осені вибиратиме нового генерального секретаря

Ню Йорк, Об'єднані Нації. — Двадцять Перша Генеральна Асамблея ОН, яка розпічнеться тут 21-го вересня ц.р., крім розгляду багатьох важливих справ, вибиратиме також нового генерального секретаря ОН. Теперішній генеральний секретар Курт Вальдгайм, який був вибраний на це становище 5 років тому, та каденція якого вигасає 31-го грудня ц.р. мабуть кандидуватиме вдруге. Однак деякі делеґації застановляються також над іншими особами. Група азійських держав, наприклад, видвигає кандидатуру Гамільтона Ширлі Амерасінгі, представника держави Срі Лянка (Цейлон), який, правдоподібно, буде предсідником цьогорічної сесії Генеральної Асамблеї ОН.

В Бельгії знову вбито антитітовських юґославів

Брюссель. — Протягом минулого тижня бельгійське поліція знайшла тіла Міодрага Босковіча, сербського монархіста, та Уроса Міліцевіча, недавнього еміґранта з Юґославії. Протягом останніх 18 місяців в Бельгії згинуло з невідомих рук чотири юґослави, а багато вбито минулими роками. Більшість із жертв — це сербські монархісти, або комуністи, які порвали з Йосифом Тітом. Родина та приятелі вбитих твердять, що атентати були виконані членами таємної поліції Юґославії

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issue combined) by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303. Application to change frequency to "Daily except Mondays and holidays" pending at Jersey City New Jersey.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Небезпечні тенденції

Навряд чи є сьогодні умна людина, яка не здавала б собі справи з важливости свободи преси і її позитивної ролі у справному функціонуванні державних організмів та розвиткові демократичних суспільств у вільних країнах світу. Тим не менше в країнах третього світу, як також деяких державах Латинської Америки, спостерігається небезпечні для них самих тенденції ограничити свободу преси, радіо і телевізії в сенсі змонополізування пресових концернів і всієї інформаційної служби, яка досі перебувала у приватних руках чи в руках поодиноких компаній та аґенцій, таких, як Асосієйтед Пресс, Ройтер, ЮПІ, Франс Пресс та інші, які, мавши свої бюра і тисячі незалежних кореспондентів, постачали вістками майже усю пресу світу, за виїмком, очевидно, преси комуністичної, яка тільки у окремих випадках користувалася цією обслугою. На зібранні представників 58 країн Азії і Африки, яке відбулося минулого місяця в столиці Індії Ню Делі, прийнято окрему резолюцію, яка закликає до створення спільної централізованої пресової супер - аґенції країн третього світу, яка була б контрольована урядами держав і яка доставляла б для преси тільки такі інформації, які відповідали б інтересам держав - учасників такого договору і тим самим виключали б потребу обслуги міжнародних пресових аґенцій.

Подібна тенденція існує також в Південній Америці. На конференції південно - американських країн, яка відбулася в Сан Хозе (Коста Ріка) і яка проходила під патронатом ЮНЕСКО, Організації ОН для справ освіти і культури, прийняло налогічну до Ню Дельгі резолюцію, яка рівнож закликає до націоналізації засобів інформації.

Обидві резолюції, як висловилися деякі західні кореспонденти, „пахнуть марксистським духом" і пригадують раніші висловлювання до цієї справи на форумі Об'єднаних Націй представників Совєтського Союзу і Білорусії. Дивним при тому є тільки те, що ці небезпечні і антидемократичні тенденції патронує ЮНЕСКО, піддержуючи тим самим політику, як противорічить хартії Об'єднаних Націй.

Комуністичні „аматори"

Модерні Олімпійські Ігрища вперше відбулися в 1896-му році в Атенах, Греція, завдяки стараннях французького барона П'єра де Кубертена, який вважав, що ці Ігрища спричиняться до кращих міжнародних відносин, бо базуватимуться на замилуванні спортом молодих людей-аматорів. Барон Кубертен наголошував, що в цих Ігрищах повинні брати участь тільки спортовці - аматори, так як це було в старовинних грецьких Олімпіядах.

Однак, пляни барона Кубертена до великої міри пішли на манівці. Олімпійські Ігрища тепер не дуже то сприяють міжнародній приязні. На них панує атмосфера надто гострої конкуренції, і то не тільки між поодинокими змагунами ,але цілими спортовими дружинами окремих країн, а також доходить до таких трагедій, як вбиття ізраїльських змагунів арабськими терористами 1972-го року в Мюнхені. В гру входять також такі політичні акції, як бойкот Монтреальських Ігрищ африканськими державами чи недопущення до участи в них Націоналістичного Китаю. Дійшло до того, що в Олімпійських Ігрищах беруть участь не тільки спортовці -аматори, як це передбачують олімпійські правила. Явна політизація Олімпійських Ігрищ, як і те, що в них нелеґально беруть участь спортовці - професіонали, наступили після того, коли до тих Ігрищ в 1972-му році приступив вперше Совєтський Союз.

Хоча вже давно відомо, що всі спортовці із СССР та інших комуністичних держав, які беруть участь в Олімпіядах, — це не жадні аматори, а знаменито плачені професіонали, то щойно недавно західня преса помістила точні дані про те, скільки грошей одержують ці совєтські „аматори", в яких люксусових помешканнях живуть і які мають додаткові привілеї. Тоді, коли пересічна місячна платня кваліфікованого совєтського робітника виносить біля 120 рублів, то, згідно з твердженням колишнього кубинського спортоаця, який довший час жив у Москві, а потім втік на Захід — більшість совєтських атлетів, які здобули медалі на міжнародних змаганнях, одержують 400 рублів на місяць, безкоштовні помешкання, право користуватися автомобілями, багато кращу їжу, ніж пересічний совєтський громадянин, та багато інших привілеїв. За встановлення нового світового рекорду совєтський атлет чи атлетка одержує 1,000 рублів додаткової винагороди та інші „пільги". Навіть спортовці, які не зараховуються до категорії найліпших, все одно одержують багато вищу заплату від пересічного совєтського робітника.

Нічого дивного, що під час цьогорічних Олімпійських Ігрищ в Монтреалі та в Мюхені в 1972-му році совєтські спортовці, як рівнож атлети інших комуністичних держав, осягнули значні перемоги, бо в дійсності вони не аматори, а професіонали. Тоді, коли спортовці із ЗСА, Канади, Великобританії тощо вправляють свій рід спорту після годин праці і за це не дістають жадної грошової винагороди, найвище надіються, що здобуття медалі на Олімпіяді допоможе їм одержати кращу роботу, то совєтські спортовці по фаху є „професійними атлетами".

Як професіоналів, Міжнародний Олімпійський Комітет (МОК) не повинен допускати совєтських та інших комуністичних атлетів до участи в Олімпійських Ігрищах. Але МОК закриває очі на порушення Совєтським Союзом та іншими комуністичними державами цього основного правила Олімпійських Ігрищ, як і не звертає уваги на цілком оправдану вимогу, щоб Україна брала окрему спортову участь в цих Ігрищах.

Урожай в СССР в цьому році перевищив сподівання

Вашінгтон. — Згідно з опінією секретаріяту сільського господарства і торгівлі ЗСА, СССР не потребуватиме великих закупів зерна за кордоном, бо цьогорічні жнива, на підставі совєтських даних і зібраних відомостей сільськогосподарськими експертами ЗСА, які об'їздили недавно господарські райони Совєтського Союзу, перевищили усі сподівання. При тому секретаріят торгівлі повідомив, що Москва досі не знизила своїх замовлень на зерно в 1976 р., яке виносить 9,5 мільйонів тонн пшениці, кукурудзи, бобу, сої тощо.

Я. Гайвас

ПРИНЦИПИ І ПРАЦЯ

(Дискусійне)

I

Ще донедавна могло здаватися, що XII Конґрес Українців Америки так далеко і нам вистарчить часу і на застанову і на дискусію та й на практичну конкретну підготову. Тепер очунюємося й бачимо, що ми безпосередньо перед Конґресом. Ми бо знаємо літні вакаційні місяці і ті тижні, що слідують після них. Займаємося в то йчас усім і найменше маємо його власне на ту застанову, дискусію, підготову. Так завжди було, так буде і тепер.

Саме це треба в першу чергу усвідомити собі. На проволоку часу вже немає. Хто хоче у ньому брати участь, давати свій активний творчий вклад, той уже мусить собі з'ясувати, чого він хоче від недалекого Конґресу, як він свої прагнення хоче осягнути і звідки взяти сил до цього. Бо без цього добрі думки і шляхетні прагнення залишаться пустопорожньою деклямацією.

Дотепер у пресі спалахували тут чи там дискусії і суперечки й потахали так же швидко, як швидко здіймалися. Мали вони добрі й лихі сторінки, порушували важливі й менше важливі справи, коротко — були такими, на які було стати їх авторів. У кожній думці, підході до справи, в стилю відбивається людина. Що кому боліло, що кому надокучило, або що кому припало до вподоби, чим насичене суспільне оточення авторів, те вони порушували у своїх статтях. У нас часто нарікають на нашу громаду, що вона сяка, чи така. Але ця наша громада таки значно вироблена, хоч ми хотіли б бачити її ще кращою. Подивімся, як вона швидко й без особливого труду пізнає, де „щире золото" в тій дискусії і в тих обговорюваннях, а де розмальовані на золотодзеньки-бреньки, де справжнє прагнення внести свій вклад у загальну скарбницю, а де намагання заблиснути, „дати комусь по кулях".

Дотеперішня дискусія властиво зводилася з невеликими вийнятками до загальникових міркувань та до з'ясовування поглядів поодиноких авторів на принципові суспільно-політичні проблеми. Цього і слід було сподіватися, та з цього таки треба було починати. Бо як же говорити про конкретні деталі, про практичну програму праці, її поодинокі етапи, про методи, коли не договорилися, на чому стоїмо, що для нас тривале, а що проминаюче, що суттєве, незаступиме, а що заступити, змінити можна, а то й треба. Щойно після устійнення, чи хочби узагальненого з'ясування цього основного, можна говорити, що на ньому ми хочемо будувати і як. У випадку УККА нам треба узгіднити спірні принципи й положення, з'ясувати ролю УККА в українському життю, а особливо в життю української громади в ЗСА, а тоді вже говорити про конкретну працю, пляни, методи, від чого починати, що і як робити.

Значить, замало є говорити про загальні принципи, треба від них перейти до конкретної праці, до реальних завдань. Бо без цього дискусія буде кращим чи гіршим теоретизуванням, яке ледве чи зможе в якійсь мірі вплинути на перебіг і висліди Конґресу. А це для нас в даній ситуації найважливіше. Дотепер, здебільшого коли і зачіпали ту, чи іншу акцію, то звичайно не в комплексі цілої діяльности, а тільки ізольовано. А будь -яка акція зовсім інакше може виглядати, коли дивитися на неї відірвано від цілости, а зовсім інакше, коли вона є ланкою великого ланцюга, розрахованого на довше тривання.

Почнім і ми зі закидів під адресою УККА, або радше під адресою керівних людей у ньому. Чи не найголовнішим і найважчим закидом був брак демократизму. Закид цей було чути найчастіше і з різних боків та від різних людей. Коли так, то в ньому мусить бути щось твердого, дійсного.

Що так едемократія і демократизм? Ясно, що кожен з нас має свою відповідь на це. Але саме тому треба ті відповіді звести до безспірних, кожному очевидних і для кожного сприємливих, загально прийнятих, стверджень. Бо інакше ми розгубимося вже на самому початку в загальниках, або будемо рахувати, скільки чортів міститься на вершку голки.

Всі визнають, що демократія — це влада більшости. Більшість голосів, аритметика вирішує. Голос фармера з Дакоти і голос пана професора, автора грубезних книг з великої метрополії, важать одинаковісінько в тій демократичній аритметиці, так же само, як це, чи вони належать до одної, другої чи третьої партії, або є зовсім безпартійні. При демократії всі рівні. А ті, що рахують голоси ,не розбивають їх на голоси мільйонерів і бідаків, професорів і некваліфікованих чорноробочих, лікарів і домашню прислугу. Просто таке чи інше число анонімних голосів, власне людей, які як люди є рівні.

Тут і міститься одна зі складніших заковик УККА. Бо і ті, що найгарячіше закидають недемократичність УККА мусять ствердити, що скільки Конґресів не було, керівні органи були завжди вибирані більшістю голосів, більшість схвалювала настанови, оплескувала резолюції і т. д. Зовсім по демократичному, хто мав більшість, той і вигравав. Та це багатьох з нас не вдоволяло і не вдоволяє. Бо ж цей фундаментальний закон демократії не лише признає владу більшости, але й вимагає від меншости визнати її і підкоритися волі більшости. Хто хоче бути демократом — а хто ним за сучасних умов не хоче бути? — мусить це визнати. І тут ми нічого не порадимо. Казав колись Винстон Черчілл, що найскладніца форма правління це демократія, але він, та й ми, кращої не знаємо.

Та до цього „принципу принципів" демократії є ще один не менше вагомий додаток: більшість не лише шанує думку меншости, але й обороняє її і закидає її право на існування й необмежене поширювання. І саме тут у нашому життю взагалі, а в УККА і поготів, ставалося не раз недемократично. Думки меншости не шанували, не слухали, махали на неї рукою. Це ж породжувало зачароване колесо: ти не визнаєш мене, я не визнаю тебе!

Схоплені у цей зачарований вузол, ми ще й до того забували, що крім терпимости в демократії ще потрібна терпеливість. Ми чомусь проочували хоч би американські приклади. Ось на очах нашого покоління одна партія була двадцять років при владі, а друга задовольнялася меншістю, заки їй удалося добитися більшости в голосах, в механічному рахунку. Нас нераз спокушає „скорочення дороги", або простіше: раз не вийшло по моєму, то яка це демократія? Саме тут перша, а може й найважливіша, проба демократизму суспільства, групи, партії: вміти бути в меншості, вміти з з позицій меншости боротися, закріплювати свої позиції, здобувати крок за кроком ґрунт, щоб таки добитися свого.

Здається, що УККА та розвиток подій в ньому і довкруги нього протягом останніх років, є найкращим доказом і найвимовнішою ілюстрацією цьому всьому. Меншість в ньому, або скажім опозиція, мала всі дані потягнути за собою більше голосів, коли б мала терпеливість і вміння меншістю бути. Кажуть, що доброго спортовця пізнають в програній, а чи не так само є з добрим політиком і громадським діячем?

Виходить, що Черчіль таки мав рацію, бо ж і тяжка ця демократія, не раз важко її знести і перетерпіти. Але що є кращого?

Любов Коленська

СПРАВА ДЕНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ

У кожній національній спільноті на еміґрації, в тому й в українській , відбувається швидший чи повільніший денаціоналізаційний процес, в залежності від обставин даної країни, в якій ця спільнота перебуває, від батьків, які, як не як, а є основними виховниками дітей, від школи і від подій, які раптово можуть стрепенути молодих людей і направити їх на правильний шлях національного збереження.

Проблему денаціоналізації в російській етнічній групі в Америці, видвигає учитель російської парафіяльної школи в Пало Альто, Алексей Мальчевский в газеті „Новое Русское Слово", в статті „Возможно ли остановить денационализацию"? Автор цієї статті пише, що хоча він зовсім не песиміст, якщо йдеться про асиміляцію російської етнічної групи, він нічого не може написати потішаючого. Проте він каже, що це не значить, що треба попадати в крайню безнадію, навпаки — якнайшвидше, треба шукати виходу із цього поганого положення.

Як одну з денаціоналізаційних причин Алексей Мальчевский подає заключування мішаних подруж, а також обставини, що подружжя батьків другого і третього покоління заасимілювалися під кожним аспектом, приймаючи американський спосіб життя. Багато з цих батьків, якщо й посилають своїх дітей до російських парафіяльних шкіл, то зовсім не тому, щоб допомогти зберегти російськість чи національне походження, але щоб догодити своїм батькам — дідусям і бабусям своїх дітей, а теж і з призвичаєння, мовляв, і вони колись ходили... На цьому турбота батьків кінчається — діти в школі, а ввесь інший тягар і відповідальність, — хай на своїх плечах несуть учителі.

Часто трапляється, що учитель, побачивши, що учень не виконує своїх завдань, повідомляє батьків, але їхня реакція переважно однакова; оправдують свою дитину тим, що вона перевантажена завданнями в американській школі. Всілякі докази учителя — даремні, батьки з правила залишаються по боці „дитятка", а винуватий ніхто інший, тільки учитель. Тому логічний запит: Чи справді потрібні всі ці намагання? Чи вони радше не похожі на боротьбу Дон Кіхота з вітряками? І тут справа ясна, що сама школа без допомоги батьків нічого не вдіє, хоча б усі педагоги, починаючи від самого директора, були справжніми професіоналами.

Коли ж у батьків існує щире бажання, щоб їхні діти задержали принаймні почування любови і пошани до національного походження своїх предків, вона повинні присвячувати дітям більше часу, зокрема виховуючи їх в національному дусі. На жаль, тільки невеликій відсоток батьків зацікавлений у справжньому національному вихованні своїх дітей.

Історія і час вказують, що відчуження і „переродження" з однієї національности в іншу було й раніше. Звичайно, коли людина попадає в чуже оточення, в неї мимохідь зринає бажання зжитися з ним, тим більше, що часто є така ситуація, що вона знаходиться в залежності від цього оточення. Зчасом вона зживається спочатку з чужими місцевими умовинами, законами, традиціями, вивчає її досі

(Закінчіння на ст. 3-ій)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує інж. Лев Яцкевич

БОРОТЬБА ЛЮДИНИ ЗІ СМЕРТЮ

Ми бажаємо соленізантам в дні їх народин прожити щонайменше сто літ,хоч знаємо про те, що сьогодні дуже мало людей доживає до цього віку. Але те, що неможливе сьогодні, може стати дійсністю завтра. Таку думку обстоює д-р Гайфлик, який твердить, що кожна дитина, народжена по 1990-тім році, буде жити пересічно 100 років. Це продовження віку людини стане можливим у висліді кращих умовин життя і нових осягів в біо - технології та медицині.

Продовження віку людини — це вислід невтомної боротьби науки не тільки з самими недугами, але також із процесом старіння. Тією останньою ділянкою займається відносно молода вітка науки — джеронтологія.

Вона прослідкує причини старіння та шукає для його сповільнення, а навіть, припинення. Боротьба проти старіння проходить сьогодні трьома етапами: перший етап — це шукання засобів фізичного продовження життя при допомозі таких лікіт як естроґен та всякого роду окиснювачів, завданням яких є протидіяння бльокаді клітин, яка доводить до їх смерти та становить одну з головних причин старіння; другий етап — це скріплення системи відпорности організму, контроля харчування та пересіплювання зужитих або пошкоджених органів людського тіла; третій етап, що стоїть вже на межі наукової фантастики, — це анабіоз, або заморожування людського тіла, по ствердженні його клінічної смерти з можливістю його оживлення в майбутньому.

Така криогенічна лябораторія заморожувань існує під сучасну пору в місті Фініксі, Арізона, та має вже 11 клієнтів чи пак пацієнтів, що лежать в сиянних „урнах", чекаючи на пробудження в тому часі, коли медичні науки будуть в спромозі найти лік на їх недугу та зумовити їм можливість дальшого життя. Інтересні деталі цього унікального „погребового" підприємства беремо з юґослов'янського науково - популярного журналу „Ні Н.".

В 1962 р. проф. Еттінґер поставив „діягнозу" смерти, назвавши її невилікувальною недуґою. Але історія медицини вчить нас, що майже на кожну невилікувальну недугу можна найти лік,як не тепер, то в майбутньому. Маючи те на увазі, проф. Еттінґер висунув ідею замороження, що мала б на меті не допустити до розкладу живого організму через припинення його біо - хемічних реакцій. З поступом медицини та біо - хемічних наук заморожене тіло можна буде кожночасно оживити, через піднесення температури замороженого тіла.

Хоч як фантастично звучить цей криогенічний задум, а все ж таки найшовся дуже скоро хтось, що вирішив заморозити своє тіло. Тим кандидатом на довговічне замороження став проф. психології Бедфорд, що 6 років тому помер на пістряка крови (левкемію) в Арізоні.

Згідно з його бажанням, родина заморозила його тіло в криогенічній лябораторії в Фініксі, де вона чекає кращих „медичних" часів. Немає сумніву, що проф. Бедфордові були відомі досліди в ділянці замороження, які переводяться на живих організмах. І так д-рові Джекобсонові вдалося оживити чоловічу сперму, що була перед тим заморожена до температури майже абсолютного зера (-273 ст. Цельсія). Японському проф. Гуді вдалося відізолювати мозок живого кота та заморозити до -20 ст. Цельзія.По піврічнім замороженні, цей мозок „оживлено" та при допомозі енцефалографу провірено його функцію. Мозок виявив нормальну дію, таку як перед замороженням.

Гемато — біологам в Сіятел, в стейті Вашінґтон, вдалося заморозити до 8 ст. Ц. живі миші, а опісля їх „відморозили". Замороження тривало 4 дні але відмороження тільки 6 хвилин. Миші ожили і добре себе почували. Не слід тому дивуватися, що по таких вдатних осягах заморожування, найшлося в ЗСА 10 нових смільчаків, що пішли слідами проф. Бедфорда.

Сама криогенізація (забіг доволі неприємний. По ствердженні клінічної смерти, труп, чи радше пацієнта обложеного льодом вкладається до спеціяльного пристрою, що симулює дію серця та легенів. Це має на меті протидіяти змінам в мозку. Відтак „пацієнт" дістає застрик гепарини для протидії ціпеніння крови. При температурі + 10 ст. „пацієнтові" впомповується замість крови хемічну речовину для протидії творення кристалів. Потім обнижується температуру тіла до - 10 ст. Ц., вкладається його до посудини з пливким азотом, що обнижує його температуру до -90 ст. Ц. В тій посудині, що нагадує трубу, пацієнт чекає на „пробудження".

Дуже важливо, щоб заморозити „пацієнта" відразу після ствердження клінічної смерти, коли вже немає надії привернути його до життя, а існує певність, що він незабаром помре. До речі, у совєтського професора фізики Ляндава 4 разів стверджено клінічну смерть і кожного разу привернено йому не тільки життя, але й здоров'я. Як бачимо, смерть, це доволі таємничий феномен людського організму, який може не становить остаточного кінця нашого буття на тій землі.

На всякий випадок 11 людей вибрало вже передчасну смерть, щоб мати надію на життя по смерті.

Д-р Мирослав Харкевич

Одинадцятий Науковий З'їзд УЛТПА в Клівленді

II

Доповідачі вичерпно, деякі аж надто вичерпно, передискутували цей частий та дошкульний феномен. На окреме підкреслення заслуговує доповідь д-ра Данила Шмельки, який завдав собі великого труду, та ледве говорячи по-українськи, зумів зовсім поправною українською мовою виголосити свій доклад. Останнім докладачем другої сесії був д-р Ігор Воєвідка, який говорив про вагітність високого риску.

Увечорі в суботу в Гренд Болрум відбувся імпозантний бенкет і баль з масовою участю представників клівлендської громади. Приємно було бачити багато столиків обсаджених нашим доростом. Як це вже стало нашою традицією, в часі бенкету відзначено двох заслужених колеґ почесними грамотами за їхні громадські й професійні заслуги для української громади й лікарського товариства. Це були доктори, Ярослав Воєвідка з Ню Йорку та д-р Тома Воробець з Чікаґо, який з особистих причин не міг бути присутнім. Д-р Ахіль Хрептовський, голова УЛТПА, котрий ці грамоти вручив, відзначив заслуги цих колеґ та підкреслив громадську настанову нашого товариства з деякими проєкціями на майбутній розвиток. Дуже вдалим майстром церемонії був д-р Мирослав Орловський. Приємною несподіванкою в часі бенкету був високомистецький виступ октету бандуристів під кермою корифея цієї музичної ділянки, Григорія Китастого.

В суботу перед бенкетом в окремій залі відбувся панель про медичні студії в ЗСА і закордоном. Модератором панелю був д-р Павло Пундій, референт медичного доросту при Головній Управі УЛТПА, а дискутантами були молоді доктори: Орест Городиський, Христя Пундій, Люба Кігічак і Анатолій Тарасенко. Дискусії ці дали багато цінних інформацій, так для майбутніх студентів медицини, як теж їхніх родичів.

У неділю 30-го травня, після Служб Божих в українських церквах, від 12-ої до 2-ої по пол. відбулися ділові наради Головної Управи УЛТПА з головами й секретарями Відділів, в яких теж брав участь представник УККА, мґр Базарко. Устійнено цілу низку питань як теж винесено ряд пропозицій: членство в УККА, активна піддержка Українського Квартальника, справа фундації в пам'ять Романа В. Смука та інші. Далі рішено дату З'їзду делеґатів в Чікаґо на 1977 рік та після вичерпної дискусії рішено поробити відповідні студії про можливість переведення наступного наукового З'їзду в серці степової канадської України — Вінніпеґу в 1978-му році.

Від години 2-ої по пол. відбувалася третя сесія Наукового З'їзду, що нею проводив д-р Мирослав Харкевич від Наукової комісії. Першим відбувся панель про захворіння грудної залози. Модератором був д-р Василь Трухлий, а дискутантами доктори: Володимир Кассараба, Василь Марчук та Олег Сохан.

Цей панель на таку актуальну тему відбувся у вщерть заповненій залі та завдяки солідній підготові доповідачів насвітлив багато питань та вияснив численні сумніви. Далі дуже цікаву й дбайливо опрацьовану доповідь про досвід чотирьох літ боротьби з раком виголосив д-р Ігор Масник з ракового Інституту у Вашінґтоні. З черги доповідав д-р Маркіян Тершаковець з Торонта про поступи в косметичній хірургії, а після нього говорив д-р Василь Розгін з клівлендської клініки про хірургію вінцевих артерій. Останнім доповідачем З'їзду був д-р Ярослав Гординський, лікар НАСА в Гюстоні, який говорив про порівняльну медицину земної кулі та міжпляметарних просторів. Д-р Гординський, так як український космонавт Попович в Совєтському Союзі, є українським активним учасником у боротьбі людини за позаземські простори. Наш колеґа має шансу бути першим українцем на одній з далеких плянет. Предсідник сесії побажав йому не лише доброго лету, але в першу чергу щасливого повороту, та просив забрати з собою синьо-жовтий прапорець та емблему нашого товариства. На кінець д-р Василь Трухлий, подякувавши всім доповідачам за їхній труд, усім колеґам за чисельну участь, закрив успішну Наукову Конвенцію.

Увечорі 30-го травня відбулася товариська зустріч з вечерею і танцями, щедро переплітана мистецькими виступами. З виконавців слід відмітити дуже приємне жіноче тріо „Пісня" з Чікаґо. Незвичайно дотепно й культурно випали поетичні шаржі талановитих колеґ: докторів Грушкевича, Дейчаківського і Клоса. Правдивою сенсацією вечора була лікарська оркестра, теж з Чікаґо, під диригентурою д-ра Володимира Касараби з участю більшости членів Головної Управи УЛТПА, з головою на чолі. Виглядає, що ціле наше товариство так в майбутніх роках буде гуляти, як лікарська оркестра з Чікаґо гратиме. Жіноче тріо „Пісню", як і лікарську оркестру досконало доповнював випробуваний приятель лікарів д-р Іван Рудавський.

В часі Конвенції для наших пань та інших охочих зорганізовано поїздки на виставку СУА „Українська Спадщина" як теж показ української ноші й фільм „Писанка" Марка Перейми чим дуже справно займалася Надя Дейчаківська. Лариса Музичка координувала в неділю відвідини Українського Музею-Архіву й Пластового Дому, а Надя Шкільник — відвідини Музею Мистецтва. В окремій залі Мистецтва. В Окремій залі відкрито під час З'їзду виставку образів і кераміки Аки Перейми, що надало конвенції дещо мистецького посмаку.

Про тіні XI-го Наукового З'їзду, а такі теж були, не-

(Закінчіння на ст. 4-ій)

Українська Філятелістична і Нумізматична виставка в Чікаґо і в Палатайні

У рамках відзначування 200-річчя Америки і 100-ліття українського поселення у Чікаґо від 21 до 23-го травня ц.р. улаштовано виставку Українських поштових значків і грошей. Виставку цю, що між іншим показала численним відвідувачам повну збірку поштових значків Карпатської України від 1938 по 1945 р. (передруки на мадярських значках), дуже старанно і фахово приготовив Степан Горалевський з Оак Парку, який присвятив багато часу і труду, щоб після довгих літ філятелістичної і нумізматичної праці цей багатий історичної вартости матеріял вивести між люди.

Багато захоплених відвідувачів цієї виставки висловлювало побажання повторити її у більш пригожому часі, пізній осені або зимою, щоби дати змогу оглянути виставку ширшій публіці не тільки з Чікаґо, але із околиці, як також з ближчих місцевостей сусідньої Індіяни та Вісконсину.

Цю саму виставку перед тим, 15-го травня, уладжено в недалекому Палатайні, де є вже поважна українська громада з власним сумівським домом, церквою та гарно розвиненим громадським життям. (н)

У 40-ий день смерти св. п. Антоніни Шавлач

У сороковий день смерти колишнього регента нашого хору сл. п. Антоніни Шавлач в неділю, 18 липня ц. р. у православній церкві св. Юрія в Трентоні, після літургії, відслужено панахиду. Співав церковний хор під диригуванням Миколи Галети, сина настоятеля церкви св. Юрія о. М. Галети. Світлої пам'яти дириґент Антоніна відійшла на вічний спокій 25-го травня ц. р. На панахиді було, коло 120 осіб, які щиро молилися за свою шановану й улюблену колишню керівницю хору. Вона дуже багато потрудилася на Божій ниві нашої парафії. Світлої пам'яті Антоніна Шавлач була також першим організатором нашої парафії. Ще в 1953 році Покійна скомплектувала церковний хор і гарно його вишколила. Перших парафіян обслуговував, по-домовленості о. Євген Малашкевич з Філядельфії, який доїжджав до Трентону кожної неділі і відправляв тут службу Божу. Стараннями Покійної постала й перша Церковна Управа, головою якої був Олександер Васильович Шавлач, Покійної чоловік. Для церковних відправ наймали приміщення при методистській церкві на Брод стр. Завдячуючи енерґії та стараннм Антоніни Шавлач, ще через два місяці Консисторія призначила до нас постійного священика о. Лящука. З його приїздом парафія зразу зросла кількістю членів і в 1954 р. купила за 28.000 дол. церкву на на Центер стр. В тій церкві бл. п. Антоніна диригувала хором до 1967 року, до часу коли подружжя Шавлач від'їхали на постійне життя до Каліфорнії. 28-го травня 1976 року, після тяжкої хвороби сл. пам. Антоніна упокоїлася, залишивши у великому смутку мужа Олександра, сина Станіслава і невістку Віру.

Покійна Антоніна була кваліфікованим реґентом і зуміла так гарно вишколити співаків свого хору, що хор парафії св. Юрія став одним з кращих хорів Ню Джерзі деканату. Організований нею хор під її керівництвом розучив багато українських народних пісень, і маючи чудові голоси, особливо в сопрановій та теноровій партіях, з великим успіхом виступав з концертами в різних містах стейту. Бл. пом. Антоніна Шавлач, яко чудовий регент, організатор і вчитель хорового співу, заслужила правдиву любов і пошану і вічную пам'ять всієї нашої парафії.

Євген Єрмоленко

СПРАВА ДЕНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

все незнане і старається його наслідувати, а іноді зовсім туди переходить, забуваючи рідну мову, свої звичаї. Хіба далеко за прикладом йти... Живемо в Америці, де на очах проходить асиміляція дітей.

І чи це явище асиміляції зле чи добре, це вже залежить від переконання і уподобання самих батьків. Коли для них це усе гаразд, тоді немає потреби кривити душею і перед собою і перед своїми дітьми. Це тільки може вигворити у дитині непотрібний психологічний комплекс — з одного боку її посилають вчитися матірної мови — з другого, — самі батьки стидаються нею розмовляти.

Ніхто до батьків не матиме жадних претенсій, якщо вони вже так себе психічно наставили, щоб їхні діти були справжніми американцями. От, і в Росії асимілювалися тисячі чужоземців. Вправді, А. Мальчевский зазначує, що він цим питанням перед цим ніколи не цікавився і не знає чи їх осуджували за „зраду" своєї батьківщини. Правдоподібно, ні. Можливо не обов'язково всі, а все ж таки були й такі, що вважали їх „зрадниками".

Автор статті пише, що нічого дивного, коли нове покоління російської еміґрації ступнево затрачує свою російськість і забуває мову, одначе справа в цьому що воно... не вважає себе втраченим для Росії. Воно ж бо за всяку ціну старається підтримувати свій обряд, звичаї і традиції, головним чином російські страви, дотримується Сиропусної неділі і ходить... двічі в рік до церкви.

Підсумовуючи свою статтю А. Мальчевского приходить до висновку, що з боку цих же батьків — просто нечесно заставляти своїх дітей ходити до російських шкіл і для учителів — це даремний труд. Якщо ж батьки все ж таки хочуть виховувати дітей в національному дусі — вони повинні жертвувати час свого відпочинку, присвячуючи його дітям. Проте, якщо батьки справді переконані у правильності свого виховування — ніколи не повинні потурати дітям у випадку, коли вони противляться вивченні рідної мови і не очікувати від дітей, щоб вони самі опридідлювали плятформу свого майбутнього. Не можна також забувати, що діти слідкують за настановою і поведінкою батьків і тому вони, якщо хочуть мати правильні результати — мусять бути справжнім прикладом, а їхня поведінка — відбиткою їхніх висловлених принципів.

Ще слово до батьків: Нехай вони не вважають своїх дітей „янголятами" а також хай не живуть в переконанні, що їхня дитина — виняток і на неї нізащо в світі не діятиме поганий і тим самим шкідливий вплив. Хай батьки ради кращої заробітної платні не втрачають цього, хай і мінімум часу, що могли б його присвятити дітям, вспокоюючи себе, що роблять це задля добра і користи своїх дітей. Цим тільки потурається надмірним забаганкам дітей. Батьки рівнож повинні перевіряти місця, куди ходять їхні діти і друзів, з якими вони зустрічаються. Коротко, батьки повинні, в міру своїх спроможностей глядіти за своїми дітьми і, від ранніх літ, навчати національної грамоти.

Читаючи статтю учителя Алексея Мальчевского, знаходимо тотожні проблеми в житті української спільноти. Одначе Росія була і є, байдуже чи під царською займанщиною чи насильством совєтського уряду. І сьогодні в Українській ССР — панівною і накиненою мовою — в урядах, школах, приватному житті—російська. І навіть, якщо російська еміґрація затратить свою мову тут, ця мова існуватиме далі на російському материку. Наше положення куди інакше і загроза заглади української мови, без кожноденного її тут уживання на еміґрації смертельна. Тому й боротьба української спільноти з денаціоналізацією повинна бути удвоє сильніша.

РЕСПУБЛІКАНСЬКА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ністичного Китаю, Програмова комісія заявила, що Америка повинна старатися „знормалізувати відносини з Пекіном", але також мусить додержуватися оборонного договору з Націоналістичним Китаєм (Тайваном), щоб запевнити його свободу і незалежність". Відносно нової зброї та оборонного бюджету, республіканська плятформа пропонує збільшити оборонний бюджет і розпочати розбудову нових бомбовиків і ракет, щоб протиставитися всезростаючій мілітарній силі СССР, але в той самий час продовжувати переговори з Москвою в справі договору відносно обмеження стратегічної атомової зброї та загального обопільного роззброєння.

В середу, 18-го серпня, відбудеться номінація президентського кандидата та вибір його конвенційними делеґатами.

У четвер, 19-го серпня, відбудеться номінація й обрання кандидата на віцепрезидента. Хоча Роналд Реґен вже заявив, що його кандидатом на віцепрезидента буде ліберальний сенатор Ричард Швайкер із Пенсильвенії, то президент Форд ще не оприлюднив, кого хотів би бачити кандидатом на віцепрезидента. Між іншим, у неділю, 15-го серпня, Президент здобув „перемогу" над Реґеном, бо Комісія Правил відкинула вимогу прихильників Реґена, які вимагали, щоб президент Форд ще перед голосуванням на президентського кандидата оприлюднив прізвище свого кандидата на віцепрезидента. Табір Реґена в такий спосіб надіявся що деякі „незобов'язані" делеґати розчаруються віцепрезидентським кандидатом президента Форда і голосуватимуть за Роналдом Реґеном. В четвер, тобто, в останній день конвенції, обрані конвенцією кандидати Республіканської партії на президента і віцепрезидента виголосять промови, в яких офіційно приймуть номінацію та накреслять плян виборчої кампанії, яка завершиться загальними виборами в листопаді ц. р.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 6.

О. Власенко, Лос Анджелес	$ 50.00
Ф. Возьний, Маямі Біч	15.00
А. Булавка, Валтімор	10.00
І. Лемчук, Джексонвілл	10.00
М. Щербанович, Джемейка	10.00
П. Завадський, Клівленд	7.20
Т. Варняк, Іст Медов	6.00
М. Турянська, Честер	6.00
В. Вілий, Н. Массопіква	5.00
Р. Войчук, Елизабет	5.00
сс. Василіяни, Ведфорд	5.00
Е. Власевич, Колонія	5.00
Д. Ю. Воршак, Тогова	5.00
Е. Голюка, Ню Йорк	5.00
Д-р П. Демус, Мокена	5.00
К. Зигинська, Парксвілл	5.00
Д-р Д. Капітан, Рочестер	5.00
А. Коваленко, Детройт	5.00
С. Комар, Рочестер	5.00
Д. Кряк, Ірвінґтон	5.00
М. Кульчицький, Філядельфія	5.00
И. Кушнір, Гемтремк	5.00
І. Лакуста, Сейр	5.00
М. Ланик, Елмгурст	5.00
С. Маґаляс, Нюарк	5.00
Д. Мелиш, Філядельфія	5.00
К. Ніщук, Валтимор	5.00
Ю. Полянський, Нюарк	5.00
Д-р Л. Рубінґер	5.00
В. Скробач, Рочестер	5.00
Е. Сокіл, Лос Гейтос	5.00
А. Соколев, Гемтремк	5.00
В. Сосницький, Гемтремк	5.00
М. Стебельський, Чікаґо	5.00
М. Сухоручкіна, Ірвінґтон	5.00
Ю. Тарасюк, Ірвінґтон	5.00
Р. Толубяк, Бостон	5.00
В. С. Череватюк, Маямі	5.00
Д-р В. Шебунчак, Монтклер	5.00
Д. Яремко, Воффало	5.00
Д. Вобеляк, Нюарк	3.00
М. Каришин, Дюмонт	3.00
М. Корінець, Лос Анджелес	3.00
И. Міщук, Клівленд	3.00
Т. Москаль, Кліфтон	3.00
Л. Печак, Рочестер	3.00
М. Пилипчак, Джерзі Сиґі	3.00
М. Прибильський Озон Парк	3.00
П. Феденкевич, Кліфтон	3.00
Т. Федишин, Честер Спрінґс	3.00
В. Фіцик, Вілбреґем	3.00
А. Шевченко, Рочестер	3.00
П. Віланюк, Детройт	2.50
Н. Василик, Елленвілл	2.50
Л. Гуменюк, Лонґ Айленд Сиґі	2.50
М. Ґарбер, Валтимор	2.50
П. Костечко, Йонкерс	2.50
о. Н. Литваковський, Ґері	2.50
П. Лобур, Ловер Баррел	2.50
Д-р В. Прокопів, Вілспорт	2.50
Т. Угорчак, Філядельфія	2.50
А. Мриц, Клівленд	2.40
М. Антошик, Ґастінґс	2.00
М. Белей, Філядельфія	2.00
В. Вілинський, Гойтсвілл	2.00
Н. Гелецінська, Мінneaполіс	2.00
П. Джиджора, Джерзі Сиґі	2.00
М. Дуда, Гартфорд	2.00
О. Зубик, Форд Сиґі	2.00
В. Качур, Гартфорд	2.00
Е. Крук, Сиракюз	2.00
Л. Кучерська, Бруклин	2.00
Г. Лучанко, Філядельфія	2.00
С. Маліхівський, Флашінґ	2.00
М. Мельникович, Тускон	2.00
Н. Мерена, Джонсон Сиґі	2.00
Е. Саноцька, Бруклин	2.00
Г. Семенів, Рочестер	2.00
О. Сельський, Іст Вотелі	2.00
І. Стеткевич, Детройт	2.00
О. Стецура, Ірвінґтон	2.00
К. Струк, Ґарфілд	2.00
С. Струк, Клівленд	2.00
М. Фафендик, Шебойґен	2.00
М. Цісик, Філядельфія	2.00
В. Валабан, Річмонд Гілл	1.00
М. Вівчаровський, Філядельфія	1.00
С. Вінярський, Гартфорд	1.00
А. Головко, Сейнт Пол	1.00
М. Заблоський, Ветлеґем	1.00
Т. Калуш, Філядельфія	1.00
І. Карпяк, Дірборн	1.00
І. Кобзей, Ст. Джозеф	1.00
Н. Крук, Санрайз	1.00
Н. Міц, Стов	1.00
З. Мосійчук, Воффало	1.00
Д-р В. М. Мриц, Пукіпсі	1.00
І. Попівчак, Вілспорт	1.00
К. Туркоць, Ґарфілд	1.00
А. Ціздин, Валтимор	1.00

„ЧОРНОМОРЦІ" СТАРИЦЬКОГО-ЛИСЕНКА НА СЦЕНІ У НЮ ЙОРКУ

Український Оперний Ансамбль на закінчення Конгресу УККА 10-го жовтня ц. р. на сцені Стайвесант гайскул при 15-ій вул., о год. 5:30 вечора поставить оперету „Чорноморці" Старицького-Лисенка зі співами і танцями. В головних ролях виступлять оперові співаки і драм. актори, М. Рейнарович, Т. Лихолай, В. Жила, Е. Камінський, В. Шостак, М. Яблонський, Ст. Вовчук, Г. Андреадіс, Л. Рейнарович, Хр. Карпевич, М. Яблонський мол.; козаки, дівчата, поїжджани. Муз. кер. А. Берник. Хор оперного ансамблю, оформлення сцени Е. Ткачук.

З великим сумом повідомляємо Українське Громадянство, що з наших рядів знова відійшли два визначні та активні члени

сл. п.

МИКОЛА ДЕНИСЮК

видавець і редактор

сл. п.

БОРИС РЖЕПЕЦЬКИЙ

видатний політичний і громадський діяч.

•

Родинам Покійних висловлюємо глибокі вислови співчуття.

СПІЛКА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

з глибоким смутком повідомляє про упокоєння 8-го серпня 1976 року на 81-му році життя світлої пам'яті

Д-ра Бориса Павловича РЖЕПЕЦЬКОГО

член Комісії Української Вільної Академії Наук у США для вивчення історії українсько-жидівських взаємин та відомого українського громадського діяча.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Дружині Покійного пані Марії з Боднарів та Родині висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА УВАН у США

З глибоким жалем повідомляємо, що дня 24-го липня 1976 р. відійшов у Вічність на 79-му році життя, після довгої, важкої недуги, Член-основник і довголітній директор Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" у Ню Йорку, Н. Й.

бл. п.

ГРИГОРІЙ ДУДКА

ПОХОРОН відбувся 28-го липня 1976 р. з української православної церкви св. Тройці у Ню Йорку на український православний цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ „САМОПОМІЧ" в НЮ ЙОРКУ

ВІРА ЛІСОВА ПРОХАЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Василь Лісовий з дружиною Вірою та їх дочкою

року сповниться чотири роки, як мої діти не бачили батька, а він з гіркотою дивиться на них на побаченнях (один раз у рік), не маючи змоги керувати їх вихованням. Я все ще не можу повірити у реальність жорстокого вироку, тому писала заяви у різні інстанції своєї країни, в тім числі і до ЦК КПРС на ім'я Л. І. Брежнєва та до XXV З'їзду ЦК КПРС.

„Антирадянська агітація і пропаганда"... Але хто мені хоч одне речення з уст чи з під пера Василя Лісового назве, яке б заперечувало соціялізм чи радянську владу?! Чи не тому „відкритий лист" вважається антирадянським, що розквіт економіки та духовного життя народу він вбачає за умов демократизації всіх форм життя у країні?!

В офіційних документах процес названо відкритим.

Так, „відкритий", бо на нього завели кільканадцять осіб зі спеціяльними перепустками... Навіть я змогла потрапити на суд лише наприкінці процесу. Щоб „законно" не пропустити мене в зал суду, я була визначена як свідок і викликана останньою зі свідків, щоб посвідчити... що я дружина В. С. Лісового.

У підсудного Василя Лісового майже не було свідків. А навіть підібрані кілька співробітників Інституту філософії давали моєму чоловікові позитивну характеристику, підкреслюючи його талант, широку ерудицію і високі людські якості. Адвокат з допуском до спецсправ В. В. Діденко не знайшов юридичних підстав для покарання Лісового максимальним терміном за статтею 62, частина 1, КК УРСР. Суд не врахував навіть пом'якшувальні обставини: поганий стан здоров'я підсудного, двоє малолітніх дітей; батько загинув на фронті під час війни 1941-1945 рр.; мати інвалід І та II груп, сама виховувала п'ятьох дітей; високий рівень наукової роботи; активний член партії без жадного партійного стягнення, виконував важливі партійні доручення аж до ЦК КПУ.

Із понад трьох з половиною років ув'язнення у таборах суворого режиму (остання адреса: Мордовская УССР, Зубово-Полянский р-н, поселок Лесной, жх 385-19) Василь Лісовий два з половиною роки перебував у тюремних умовах (карцер, ШІЗО, ПКТ) „за погану поведінку", як висловлюються службові особи з табору та КГБ, тобто, мабуть, за участь у політичних акція табору: голодівках, письмових і усних протестах проти жорстокого таборового режиму, за вимогу статусу політв'язнів тощо. Карали чоловіка за невиконання виробничої норми, хоч для трудового відставання і були об'єктивні причини: несправна швейна машина, полагодження якої ніяк не міг домогтися.

Про „виховні" умови і про відповідні дії таборової адміністрації можна судити з такого випадку. У кінці липня 1975 року кримінальний злочинець по-бандитському напав на Василя Стуса і мало не вдарив його ножем у спину. Внаслідок грубого удару у Стуса почалася сильна кровотеча. Правда його тоді врятували від смерті і навіть зробили за домаганнями дружини операцію у спеціяльній ленінградській лікарні. Лісовий, знаючи певне внутрішні причини цього інциденту, висловив протест адміністрації та у письмовій формі на ім'я Генерального прокурора СССР Руденка. За це його кинуто на шість місяців у таборову тюрму, офіційно оформивши зовсім інші підстави.

Бандит же відбувся двома тижнями карцеру. До того ж Лісовий лише за місяць перед тим повернувся з 5-місячного ув'язнення в ПКТ. Він вийшов звідси таким виснаженим, що міг ходити лише тримаючись за стіни (у такому стані я побачила його на побаченні — вкрай виснаженого і схудлого так, що і впізнати важко).

Я не мала юридичного відношення до дій чоловіка, але мене було звільнено з роботи „за власним бажанням" і я два з половиною роки змушена була перебувати з хворими дітьми на утриманні родичів. Не вільна я і від психологічного тиску та залякувань. Так, один із слідчих, який не назвав свого прізвища, казав мені, що коли мій чоловік не покається і публічно не засудить свою „антирадянську" позицію, то йому можуть продовжити термін ув'язнення, а після звільнення все одно не дадуть займатися науковою роботою. До речі, рішенням Всесоюзної Атестаційної Комісії (ВАК) від 5 квітня 1974 року Лісового позбавлено ученого ступеня кандидата філософських наук. А мені заявив же той слідчий, що і я займаюся наклепництвом та антирадянською діяльністю, бо ж передаю інформацію за кордон — це на підставі мого листа, що посилала поштою до колишньої своєї учениці, яка живе тепер у США, де я писала про поїздку з дітьми на побачення до чоловіка.

На побаченні в київському ізоляторові КГБ у січні 1976 року чоловік заявив мені, що він стоїть на марксистських позиціях і не почуває за собою ніякої вини — ні ідейної, ні юридичної.

Шановні товариші! Допоможіть мені звільнити з ув'язнення невинно покарану людину — комуніста, вченого-філософа великих творчих можливостей, людину високоінтелігентну і безкорисливу. Допоможіть повернути батька моїм дітям!

Березень 1976 року

Віра Лісова
Українська РСР, м. Київ 140, вул. Братіславська 4, кв. 192

ПОНАД 15 ТИСЯЧ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ступали координатор етнічних програм у міському ювілейному Комітеті — міській агенції „Філядельфія — 76" П. Ґарабідіян, керівник депортаменту парків і розваг комішенер Роберт В. Кравфорд, його заступник Теодор Джордан та багато інших працівників міста й агенції „Філядельфія — 76". Взяло участь теж багато представників ювілейних комітетів інших національностевих груп.

Концерт

Вже сама декорація сцени у Робін Гуд Делл (виконання — п-і Марія Винницька, влаштування — інж. Методій Борецький) — український герб — тризуб, український національний прапор, емблема 200-річчя ЗСА, а під сподом числа — 1776 — 1876 — 1976 яскраво підкреслювали характер українських відзначувань 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення у цій країні.

Почався фестиваль співом американського й українського гимнів, що їх виконав соліст Нюйоркської Метрополітальної Опери бас-баритон Андрій Добрянський при фортепіяновому акомпаньяменті піяніста Томи Гриньκова. І хоч не є прийнято, щоб оплескувати виконання національних гимнів, то все-таки публіка, захоплена його співом, не могла здержатися від грімких оплесків.

З черги, танцювальний ансамбль СУМА з Ню Йорку — „Верховинці" під мистецьким керівництвом Олега Гензи вивів імпозантний „Привіт" з рушниками. Чарівні молоді дівчата в стилевих народних і гуцульських одягах, приємні й звинні танцюристки та бравурні танцюристи „Верховинців" викликали зразу повну безпосередність і теплий привітний зв'язок виконавців програми із багатотисячною публікою, грімкі оплески якої не втихали вже через цілу програму вечора. „Верховинці" у цій початковій точці, як і пізніше у „Гуцулці" та в своєму кінцевому виступі — бравурному гопаку на закінчення фестивалю гідно репрезентували український танок.

Місцеві мистецькі сили зарепрезентував найстарш и й філядельфійський мішаний хор „Кобзар" під диригентурою Роксоляни Гарасимович при фортепіяновому супроводі Томи Верді. Цей хор, оснований ще у 1951-му році покійним композитором д-ром Антоном Рудницьким, який був його душею і диригентом через 25 років, цілком виправдав свою славну традицію під професійною диригентурою. „Кобзар", тепер під диригентурою Роксоляни Гарасимович, перед тим довголітньої акомпаньяторки й музичного співпрацівника хору, виконав пісні: „Туман хвилями лягає" з опери „Утоплена" М. Лисенка та „Вулицю" Ф. Колесси.

У дальшій програмі концерту бас-баритон Андрій Добрянський показав повноту свого голосу, його силу і красу, свою професійну школу і майстерне виконання у піснях „Довбуш" А. Задори, „Дивлюсь я на небо" В. Заремби, „А мій батько орендар" М. Вериківського, зриваючи бурю оплесків. Андрієві Добрянському, як теж пізніше солістці Ренаті Бабак акомпаньював добре відомий широкій українській й американській публіці професійний акомпаньятор піяніст-віртуоз — Тома Гриньків, якому публіка не щадила теж своїх оплесків нагороди.

Українське фортепіяново-музичне мистецтво гідно й переконливо зарепрезентував світової слави український піяніст-віртуоз — Роман Рудницький, доктор музичного мистецтва, лавреат 11 світових нагород, який дав цілий ряд своїх самостійних концертів по цілій Америці, Канаді, Европі й Азії, а тепер є асистентом у Музичній Школі „Дана" при стейтовому університеті в Янґставні, Огайо. Роман Рудницький своїм віртуозним виконанням „Бурі", оп. 19, ч. 6 В. Косенка і „Фантазії", оп. 41 Антона Рудницького, свого батька, здобув належне признання і великий аплявз публіки.

Високий професійний позем сольового співу показала колишня солістка львівської й ленінградської опер та Большого театру меццо-сопрано Рената Бабак при фортепіяновому акомпаньяменті піяніста Томи Гриньκова. Її приємна й привітлива особиста поява та по-мистецьки виконані пісні „Виростеш ти, сину" Майбороди, народна пісня „Стоїть гора високая" та арія Розіни із опери „Сивільський цирулик" Г. А. Россіні, у яких співачка виявила увесь чар і силу свого голосу, здобули щирі, довготривалі оплески захоплення.

Надзвичайний успіх і оваційні оплески признання й подяки осягнула своїми виступами Українська Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка з Детройту під диригентурою маестра-композитора Григорія Китастого. Ця капеля, колись державна капеля України, тепер з осідком у Детройті, відбула від 1949 р. цілий ряд успішних виступів у своїх концертових поїздках по ЗСА, Канаді й Західній Европі. Під сучасну пору капеля є у вершковій позиції своєї форми, нараховує 60 співаків і 24 бандури, в тому багато молодих сил, виступає тепер у нових строях — чумарках у трьох кольорах, маючи у своєму складі добрих й відомих солістів як М. Мінський, Ю. Оришкевич, Я. Цісарук, О. Мороз, П. Пахолюк, П. Хомин, В. Тисовський, В. Поліщук та інші, під майстерною рукою свого довголітнього диригента Григорія Китастого при все невтомній праці душі капелі, її довголітнього голови Петра Гончаренка.

Бурі ентузіястичних оплесків здобула Капеля Бандуристів вже зразу після виконання початкових пісень своєї програми „Америка прекрасна" С. А. Ворда (соліст Я. Цісарук) і „Многая літа, Америко" („геппі биртдей") в англійській мові. Одушевлення публіки степенувалося із кожною черговою їхньою піснею: „Встала хмара з-за лиману" К. Стеценка, „Гайдамацька пісня" Стеценка, „Ясени" К. Кривенького та в другій частині концерту „Ой чий же це двір" М. Лисенка і „Лебеді" Гр. Китастого (солісти М. Мінський, Ю. Оришкевич, П. Пахолюк, Д. Хомин). А коли Капеля закінчила свій виступ бравурною „Піснею про Тютюнника — „Вставай народе" Гр. Китастого, то ентузіястичним оплескам не було кінця.

Закінчився цей Український Фестиваль у Робін Гуд Делл бравурним гопаком у виконанні танцювального ансамблю „Верховинців" під кер. О. Ґензи, викликуючи бурю грімких ентузіястичних оплесків.

Признання

В часі перерви офіційний представник міста і міської ювілейної агенції „Філядельфія — 76" та координатор етнічних програм у тій агенції Пол Ґарабідіян у короткому слові із трибуни висловив признання від Управи міста українській громаді у Філядельфії та зокрема Громадському Комітетові на чолі з його головою д-ром І. Скальчуком за вклад українців у розбудову Америки, за вдержування своїх українських традицій і своєї рідної культурної спадщини та за величавий український вклад у відзначування ювілеїв 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення тут. — „Ви можете бути горді із своєї української спадщини! Ви можете бути добрими американцями і добрими українцями!" — сказав П. Ґарабідіян. Характеризуючи голову Громадського Комітету д-ра Івана Скальчука як доброго американського й українського патріота, він передав на його руки Грамоту Признання Українському Громадському Комітетові від міста Філядельфії й агенції „Філядельфія — 76". Під час вручення грамоти були присутні на сцені також деякі члени Президії Гром. Комітету — мґр Оксана Ґенґало й д-р М. Ценко, заступники голови, інж. Стефанія Пушкар, голова Програмової Комісії та інж. М. Борецький, голова фінансової комісії.

Після концерту відбулася в залі УСО „Тризуб" спільна вечеря для позамісцевих виконавців програми фестивалю, під час якої голова Комітету висловив подяку усім виконавцям програми, що своїми виступами причинилися до тріюмфу українського імени цим фестивалем „Гомін України". Подяку виконавцям і признання праці Філядельфійського Громадського Комітету висказали також у коротких промовах пп. Й. Лисогір від Крайового Комітету, мґр І. Базарко від Централі УККА та проф. д-р Петро Стерчо від Відділу УККА у Філядельфії.

„НАША ЦІЛЬ"...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ліст.в — не демократизувати чи яким-будь способом удосконалювати форми російського політичного життя. В тому ми зацікавлені тільки як у передумові, яка допомогла б розвивати нашу боротьбу. Наша ціль — вихід України з складу СССР і побудова української держави. Ця мета суперечить із загарбницьким духом російського імперіялізму, а її здійснення означає розвал російської імперії. Це був би крах відомого прагнення Москви побудувати світову державу. Критика московського режиму націоналістами — це розкриття суті Совєтського Союзу як російської імперії. Така критика загрожує самому існуванню імперії і тому комуністи, — передові частини російського імперіялізму — роблять усе, щоб звернути критику СССР на Заході в сторону аналізи соціяльного й навіть політичного положення громадянина в СССР, але ніяк у сторону аналізи міжнаціональних відносин.

Москва, щоб заховати перед Заходом імперіялістичний характер своєї національної політики, не випускає за кордон українців (як і націоналістів інших народів СССР), які мали будь-яке відношення до національно-визвольних змагань під час Другої світової війни і після неї, як також у сучасний період. Їх не тільки не випускають, а жорстоко карають. Наприклад:

1973 року суд Кабардино-Балкарської (автономної) республіки в місті Нальчик засудив на 10 років Владімірської тюрми Юрія Романовича Шухевича (сина командира УПА, генерала Т. Чупринки) за здогадно націоналістичні статті. Причиною такого жорстокого присуду було те, що Шухевич відмовився від совєтського громадянства і висказав бажання покинути СССР.

1974 року Харківський обласний суд засудив Юрія Дзюбу на 5 років ув'язнення в концтаборах суворого режиму за те, що він хотів виїхати з СССР. Хоча Дзюба не націоналіст і не антисовєтчик, виїхати хотів з релігійних мотивів.

1975 року Ужгородський обласний суд засудив на 15 років ув'язнення в тому 5 років Владімірської тюрми, Федоренка Василя Петровича за те, що він перейшов совєтсько-чехо-словацьку границю і хотів переїхати до Західньої Німеччини, де тепер живе його сестра.

За перехід кордону в 1971 році був засуджений на 12 років концтаборів Анатолій Бернійчук, який відбуває ув'язнення в 36 концтаборі на Уралі. В тому ж концтаборі відбуває десятирічний строк інженер Віталій Васильович Калиниченко, також за спробу переходу совєтсько-фінської границі. Кілька років до його звільнення, він написав заяву до Президі. Верховної Ради СССР про відмову від совєтського громадянства й офіційно заявив, що після відбуття ув'язнення бажає виїхати за кордон. Останнім часом він пригадував про своє бажання і так, рік перед звільненням, в 1975 році Калиниченка завезли до Інституту ім. Сербського, де його визнали психічно-хворим і призначили на примусове лікування. Як довго була потрібна його праця, Калиниченко був нормальною людиною, а коли треба було його звільнити з табору, а потім випустити за кордон, він відразу став хворим.

Євген Грицак, який живе в Івано-Франківській області, вже другий рік добивається дозволу на виїзд з СССР.

У всіх політичних таборах, як і у Владімірській тюрмі, чимало українців, які хочуть виїхати з Совєтського Союзу. Це право передбачене Загальною декларацією прав людини ОН, Заключним актом европейського договору в Гельсінках, що їх Совєтський Союз зобов'язався дотримуватись. Ми просимо Вас (а через Вас усіх інших людей, яким дорогі ідеали національної та особистої свободи) вимагати від совєтського уряду припинення дискримінації супроти українців у справах виїзду за кордон і швидкого звільнення з правом на виїзд з СССР Юрія Шухевича, Анатолія Бернійчука, Юрія Дзюби, Василя Федоренка, а також швидкого дозволу на виїзд для Віталія Калиниченка, Євгена Грицака і всім тим, хто вже відважився заявити бажання виїхати з СССР.

† ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ МАЙКРОВИЧ, членка УНС Відд. ч. 367 Т-ва Запорожська Січ в Рочестер, Н. Й., померла 19 червня 1976 р. на 84-му році життя. Полишила в смутку дочку Софію, синів Михайла і Петра, 5 внуків і 9 правнуків. Похорон відбувся 22 червня на цвинтарі Голі Сепулчри в Рочестері, Н. Й.

Вічна їй Пам'ять!
Василь Попович, секр. Від.

ЙОСИФ ЗОК ст., член УНС Відд. ч. 77, помер 15 травня 1976 р. на 81-му році життя. Покійний народився в Польщі. Став членом УНСоюзу в 1924 році. Полишив в смутку Катерину Зок. Похорон відбувся на цвинтарі Апланд в Норвілл, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро Федаш, секр. Від.

МИХАЙЛО СИДОРАК, член УНС Відд. ч. 498 Т-ва Дністер в Ванковер, Б. К., помер 8 червня 1976 р. на 83-му році життя. Покійний народився в Рошків, пов. Городенка, Україна. Став членом УНСоюзу в 1953 році. Полишив в смутку дружину Софію, дочок Орисю і Оксну й сина Ореста. Похорон відбувся 11 червня 1976 на цвинтарі Форет Лави, в Бурнабі, Б. К.

Вічна Йому Пам'ять!
Алекс Карпінський, секр. Від

ПЕТРО ГУК, член УНС Відд. ч. 206 Т-ва Запорожська Січ Вунсакет, Р. А., помер 15 травня 1976 р. на 87-му році життя. Покійний народився в Україні. Став членом УНСоюзу в 1923 році. Полишив в смутку сина Рассел,, брата Стіва, 3 внуків і 1 правнука. Похорон відбувся 18 травня 1906 на українському православному цвинтарі св. Михаїла в Блекстон, масс.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

Одинадцятий Науковий З'їзд...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

хай пам'ятають майбутні організатори подібних імпрез і нехай їх не повторюють. Однак, не дивлячись на деякі недоліки, численні учасники багатьох, часто, майже усіх попередніх з'їздів винесли однозгідне враження, що цей XI-ий З'їзд в Клівленді був найуспішніший, за що належиться спеціяльне признання членам Конвенційного Комітету як теж проводові й членам огайського Відділу Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

(Кінець)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 22-го СЕРПНЯ 1976 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2-ій по пол., точно, у Вінярського. Проситься чл. прибути на збори та відібрати дивіденди в і чеки. — І. Вурний, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7495. Смерть Крони

Крона судорожно здригається — тоді лежить вже спокійно... Вбивання ним невинних людей добігло кінця...

Для двоє осіб закінчилися довгі і тривожні хвилини чекання... Коли вони глядять один на одного, то не промовляють ні слова...

Тоді повільно, неначе насолоджуючись кожним кроком, Тарзан йде в напрямі простягнутих рамен його коханої...